

ಕಾನೂನು ಕಿರಣ

KANOONU KIRANA

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹುಬ್ಳಿಯ ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪತ್ರಿಕೆ
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸ್ತಕ್ತಿಯಲ್ಲ * ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಸಾರಕೆ ಮಾತ್ರ

LEGAL LITERACY NEWS LETTER OF KARNATAKA STATE LAW UNIVERSITY, HUBBALLI

ಹುಬ್ಳಿ

ಕತ್ತಿಲ್ - 2019

ಪುಟ-4

ಕರ್ತವ್ಯವು ಅನರೇಕೆತ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ಉಪರೇಕೆತ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ : ಗೌರವಾನ್ವಿತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಮೋಹನ ಎಂ. ಶಾಂತನಗೌಡರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ದಿನಾಂಕ: 20.04.2019ರಂದು ಹಮ್ಮುಕೊಂಡ
“ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು: ಒನ್ನೆಲೆ, ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷ್ಯ” ಎಂಬ ವಿಪಯದ ಮೇಲಿನ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನುದೇಶಿಸಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ
ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕರಾದ ಮೋಹನ ಎಂ. ಶಾಂತನಗೌಡರ್, ನ್ಯಾಯಾಧೀಕರು, ಭಾರತದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ನವದೇಹಲಿಜವರು
ಮಾತನಾಡುತ್ತೇ, ಕರ್ತವ್ಯ ಪದದ ವಿಶಾಲ ಅರ್ಥವು ಸ್ನೇಹಿತ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನಾತ್ಮಕಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅನರೇಕೆತ
ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ಉಪರೇಕೆತ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ
ಉಗಮವನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ರಾಜನ ಮೂಲ ಕರ್ತವ್ಯದ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕ
ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕಾಣಬಹುದು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳಾದ ವೇದಗಳು, ಮರಾಠಿಗಳು, ಉಪನಿಷತ್ತಗಳು, ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಅನುಯಾಯಿ
ಗಳಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.
ಧರ್ಮ ಅನುವಾದ ಪದವು ವಿವಿಧ ಅರ್ಥ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳಿಂದರೆ ಸ್ನೇಹಿತ ಕರ್ತವ್ಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕರ್ತವ್ಯ,
ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಕಾನೂನು, ದೈವಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸತ್ಯ. ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಉತ್ತಮ
ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಅದಕ್ಕಿನುಗೂಣವಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಭಾರತದ
(ನಾಲ್ಕನೇಯ ಪುಟಕೆ)

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ದಿನಾಂಕ: 20.04.2019ರಂದು ತಮ್ಮುಕೊಂಡ “ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು: ಒನ್ನೆಲೆ, ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷ್ಯ” ಎಂಬ ವಿಪಯದ ಮೇಲಿನ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕರಾದ ಮೋಹನ ಎಂ. ಶಾಂತನಗೌಡರ್, ನ್ಯಾಯಾಧೀಕರು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಕುಲಪತಿಗಳಾದ ಮೇ. (ಡಃ) ಕ. ಶಿವಪ್ರಜಾ ಪಾಟು ಇತರ ಗ್ರಂಥ ಉಪಸ್ಥಿತಿರಂತಹವರು

ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಪೇಣಿಯಿಂದ ಪಾಲಿಸಬೇಕು :
ಗೌರವಾನ್ವಿತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಡಾ. ಶಿವರಾಜ ಪಾಟೀಲ್

ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳು ದೇಶದಜನರಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ
ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನಜಾರಿಯಾದ ನಂತರ ಭಾರತೀಯರು
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಂದು ಸುಖೀಂ
ಕೋರ್ಟ್‌ನ ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಡಾ. ಶಿವರಾಜ ಪಾಟೀಲ್ ಹೇಳಿದರು.
ಅವರುತಾರಾನಾಥ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸೇರ್ಫ್ ಚುನ್ನಿಲಾಲ್ ಅಮರಜಂದ
ಬೋಹರಾ ಕಾನೂನು ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ರಾಯಚೂರ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ
ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ದಶಮಾನೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ
“70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ” ಎಂಬ ವಿಪಯದ
ಮೇಲಿನ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಮಾತ್ರ

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ದಶಮಾನೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ “70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ” ಎಂಬ ವಿಪಯದ ಮೇಲಿನ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸದನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸುಖೀಂ
ಕೋರ್ಟ್‌ನ ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಡಾ. ಶಿವರಾಜ ಪಾಟೀಲ್. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ
ಕುಲಪತಿಗಳಾದ ಮೇ. (ಡಃ) ಕ. ಶಿವಪ್ರಜಾ ಪಾಟು ಇತರ ಗ್ರಂಥ ಉಪಸ್ಥಿತಿರಂತಹವರು.

ନାରୀଙ୍କୁ କିମ୍ବା ପରିପରେଯ ନଂରକ୍ଷଣ ମୁଦ୍ରା କାମାଳମୁ

ବାଣୀ-୧

-ಮೈ. (ಡಾ.) ಪಿ. ಈಶ್ವರ ಭಟ್
ಕುಲಪತಿಗಳು,
ಕರಾಕಾವಿ, ನವನಗರ, ಮುಖ್ಯ

ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯನ್ನು ಸಾಧನೆಗೆ ದಾರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದೂ, ರಾಜ್ಯವು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಾನ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಹೊಳೆಗಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದೆಯೆಂದೂ ಹೇಳುವ ಸಾಂಪಿಧಾನಿಕ ನಿರ್ದೇಶನದ (ಅನುಭೂತಿದ 39 A) ಇಂಗಿತವು ಕಾನೂನಿಗೂ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಿಳಿಸುವದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ನೇರವಿನ ಧೋರಣೆಯ ತಿರುಳುಕೂಡಾ ಆಗಿದೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಕಾನೂನು ನೇರವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನು ನೇರವು ಕೇಂದ್ರ (legal aid clinic) ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತೆ ಆಂದೋಲನದ ಮೂಲಕ ಕಾನೂನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಪ್ರಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಾನೂನಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು, ಸುಖೀ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅರ್ಥಾಮವನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಯೋಗಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಒಹಳ್ಳು ಸಹಾಯ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನು ಸೇವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ಸೇವಾಸ್ತಕ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಂದಿಗೆ ಪಾಲುಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೆಲಸವರ್ಧನೆಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜಿನಿಕರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸರಿಸುವ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವಾದ್ಯಾಲಯದ 'ಕಾನೂನು ಕಿರಣ' 2019ನೇ ಇವರಿಯ ಏಪ್ರಿಲ್ ಸಂಚಿಕೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಈ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಾದ್ಯಾಲಯದ ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತಾ / ನೆರವ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಲು ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆಗೆ ಸಾಗ್ರಹ.

ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ,

ಮೈ. (ಡಾ.) ಹಿ. ಕಣಕರ ಭಾಗ
ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕರಾಕಾವಿ, ನವನಗರ, ಹುಬ್ಲಿ.

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಮಂಡಳ

ಮೈ. (ಡಾ.) ಕಿ. ಚಂದ್ರಪ್ರಸಾದ್	ವೈಜ್ಯಕರು
ಕುಲಪತಿಗಳು	
ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಣ್ಣ.	
ಹೆತ್ತಿ. ಡಾ. ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಂಡಿತ	ಸಲಹಾರರು
ದೀನೋ ಮತ್ತು ಸಿದ್ದಂಶಕರು,	
ಕರಾಕಾವಿ ಕಾನೂನು ಅಳಿ, ಹುಣ್ಣ.	
ಡಾ. ರತ್ನಾ ಭರಪ್ರಾಜರ	ಸಲಹಾರರು
ಕುಲಸಜಿವರು (ಪ್ರಭಾರ)	
ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಣ್ಣ.	
ಡಾ. ಜ. ಜ. ಪಾಟೆಲ್	ಸಲಹಾರರು
ಕುಲಸಜಿವರು ಮೌಲ್ಯಮಾರ್ಪನ (ಪ್ರಭಾರ),	
ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಣ್ಣ.	
ಡಾ. ಇವೆಂಬಾಯ್ಲ ಎಂಬ್. ಮುಕುರ್	ಸದಸ್ಯರು
ಸಹಾಯಕ ವ್ಯಾಧಾಪಕರು,	
ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಣ್ಣ.	
ಡಾ. ರಂಗಸೂಪ್ತಿ ದಿ.	ಸದಸ್ಯರು
ಸಹಾಯಕ ವ್ಯಾಧಾಪಕರು,	
ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಣ್ಣ.	
ಶ್ರೀ. ಸುಸಿಲ ಶಾರ್ಂಕ್	ಸದಸ್ಯರು
ಸಹಾಯಕ ವ್ಯಾಧಾಪಕರು,	
ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಣ್ಣ.	

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ದೇಶವೊಂದರ ಜೀವಂತ ನೆನಪು; ಅದು ಸಮಾಜದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಿ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಸಂಕೇತ; ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಪೀಠಿಗೆ ನೀಡುವ ಸ್ಥಾತ್ರಿಕದಾಯಕ ಬೆಳಕು. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಮಾಜದ ಸಾಂಧಿಕ ಜೀವನದಿಂದ ಮೂಡಿಬರುವ ಬೌದ್ಧಿಕ, ಕಲಾತ್ಮಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸ್ವಜನಾತ್ಮಕ ಕೋಡುಗೆ. ಅದು ಸ್ವೇಚ್ಛಾದಿಕರುವ ವರ್ಣಾಳಿಕೆ, ಕಟ್ಟುಪಾಡು, ಕಾನೂನು, ನಂಬಿಕೆಗಳಿಂತಹ ಅರ್ಥಾತ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಶಿಲ್ಪ, ಚಿತ್ರ, ಗೊಳಿಸದಂತೆ, ನಾಶಗೊಳಿಸದಂತೆ, ತಗೆದು ವಾಸ್ತುಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ನಾಟಕ, ಕೊಂಡು ಹೋಗದಂತೆ, ಏಲೇ ಮಾಡದಂತೆ ಸಿನಿಮಾ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳಿಂತಹ ಮೂರ್ಕಣ್ಣರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿರಬಹುದು. ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅನುಷ್ಠೇದ 49ರ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯನೀತಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವದ ಮೂಲಕ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳದೆಂದು ಸಂಸ್ತು ಮಾಡಿದ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ಹೋಣಿಪಳಲಾಗಿರುವ ಕಲಾತ್ಮಕ ಅಥವಾ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಆಸ್ತಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರ್ಥಕ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅಥವಾ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸಂದರ್ಭನುಸಾರ, ಅಪಹರಿಸದಂತೆ, ವಿರೂಪ ಸದಭಾನುಸಾರ, ಅಪಹರಿಸದಂತೆ, ವಿರೂಪ

ಬೌದ್ಧಿಕತೆ, ಕಲಾಪ್ರಜ್ಞೆ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಪ್ರೀತಿಗಳೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜೀವಾಳ. ಆದುದರಿಂದಲೇ, ಅದು ಸಮಾಜದ ಆಪ್ತ ಸೊತ್ತು, ಸಂಶೋಧನ ಸಾಧನ ಮತ್ತು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದ ಸಂಪತ್ತು. ಭಾರತದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಳಾಸೆಯ ಅನುಸೂಚಿ, ಒಕ್ಕೂಟ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರವೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ 67, ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಿ ಪ್ರವೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ 12 ಮತ್ತು ಸಮವರ್ತಿ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರವೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ 40ರ ಪ್ರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಾಸನಾಧಿಕಾರಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳೊಳಗೆ ವಿತರಣೆಯಾಗಿವೆ.

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಜನಾಂಗಗಳು ಮತ್ತು ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕುರಿತು ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತಿರುವ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಜಂಟಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸ ಗೌರವಿಸುವಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಸಿದ, ಹಾಗೂ ಬಹುದು. 1904ರ, ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ವಾರ್ಥಕರಗಳ ಸಮಾಜವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ, ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಮನೋಽ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ, ಮರಾತ್ತಾ ನಿರೇಶ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಲ್ಯುಗಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಗಳ ಮತ್ತು ಅವಶೇಷಗಳ (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹತ್ವದ ಪರಂಪರೆಯ ಮನ್ವಡೆಯುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಫೋಂಷನ್) 1951 ಮತ್ತು 1956ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಈ ಧೈಯಗಳಿಗೆ ರೂಪವಿತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಿಳಿಸುವ ಸರಕಾರವು ಈ ಕುರಿತು ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ವಾರ್ಥಕರಗಳು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಮರಾತ್ತಾ ನಿರೇಶನಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಅಂತ ಅವಶೇಷಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ ವಾದುತ್ತಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಕಾನೂನಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡ ಮನ್ವಡೆಯಿದೆ.

ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಷ್ಠೇದ 29(1)ರ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ನಾಗರಿಕರ ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯವು ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶ್ವಭಾಷೆ, ಲಿಪಿ, ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದು, ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು, ಪ್ರಚಾರ, ತರಬೇತಿ, ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ನಡೆಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೌತುಗಳ ರಕ್ಖಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನಿಗೂ ನಮ್ಮ ಸಮುದ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಾಪಾಡುವ ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯವಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ಒಟ್ಟು ಆಶಯ ವೇನೆಂದರೆ ನಾಗರಿಕರು ತಮ್ಮ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದ ಮೂಲಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ರಕ್ಖಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು.

ಜನನ-ಮರಣ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿನಿಯಮ 1969

ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸರಕಾರವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯ ವಿವಿಧ ವರ್ಣಮಾನದ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸ್ವಷ್ಟ ಚಿತ್ರಣ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ವಯಸ್ಸನ್ನು ರುಚುವಾತುಪಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಉಂಟಾದಾಗ ಆತನ ಜನನ ದಿನಾಂಕದ ನೋಂದಣಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನನ-ಮರಣಗಳ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಗೊಳಿಸಿ ಜನನ-ಮರಣಗಳ ನೋಂದಣಿ ಕಾನೂನನ್ನು 1969ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

ಜನನ ದಿನಾಂಕದ ರುಚುವಾತಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಒದಗಿಬಿರುತ್ತದೆ.

- ◆ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಯಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸುವಾಗ;
- ◆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ವಾಗುವನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸುವಾಗ;
- ◆ ವೋಟಾರು ವಾಹನದ ಚಾಲನೆಯಪತ್ರ ಪಡೆಯುವಾಗ;
- ◆ ಜೀವವಿಮೆ ಮಾಡಿಸುವಾಗ;
- ◆ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ;
- ◆ ನೌಕರಿ ಸಲುವಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದಾಗ;
- ◆ ವಿಾಹದ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವಾಗ;
- ◆ ಯಾವುದೇ ಕರಾರನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ;
- ◆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಾಜಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜನನ ದಿನಾಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉಧ್ವಾಖಿಡಾಗ;
- ◆ ಅಪರಾಧಿಕ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಕ ಹೊಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವಾಗ;
- ◆ ಮತಾಧಿಕಾರವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವಾಗ;
- ◆ ಸೇವಾ ನಿವೃತ್ತಿಯ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವಾಗ;
- ◆ ವರ್ಯೋವಾನಕ್ಕನುಗೂಳಿವಾಗಿ ಸರಕಾರೀ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ;
- ◆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಕಾನೂನಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸನೋ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸನೋ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವಾಗ.

◆ ಮರಣ ನೋಂದಣಿ ಪತ್ರ
◆ ಮೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನ ಸ್ಥಿರ-ಚರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಯಸುವ ಆತನ ವಾರಸುದಾರರು ಆತನ ಮರಣ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ರುಚುವಾತು ಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನನ-ಮರಣವನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಿ ಅದರ ಉತ್ತಾರನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ.

ಜನನ ಮರಣಗಳ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿನಿಯಮ ಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು

(ಎ) ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿ
(ಬಿ) ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಜಿಲ್ಲಾ

ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಅವಶ್ಯಕತೆಜ್ಜೀದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿ;

- (ಸಿ) ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಮರಸಭೆ, ಪಂಚಾಯತಿ ಇವುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಬ್ಬ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿ (ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್) ಇವರುಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಜನನ-ಮರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಜನನಅಥವಾ ಮರಣದ ಸಂಬಂಧ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು?

ಈ ವಾಹಿತಿಯಂತಹನ್ನು ಜನನಅಥವಾ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸಿದ ಸ್ಥಳ-

- ◆ ಗ್ರಾಮ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿಯ;
ಅಥವಾ ಮರಸಭೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆಯಾ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅಥವಾ ಮರಸಭೆಯ ಕಭೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜನನ-ಮರಣ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ;
- ◆ ನಗರಪಾಲಿಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಕಭೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜನನ-ಮರಣ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ; ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಜನನ ಮರಣ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

- ◆ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಜನನ-ಮರಣಗಳ ದಾಖಲೆಯನ್ನಿಡುವುದು.
- ◆ ಯಾವುದೇ ಶುಲ್ಕ ಪಡೆಯದೇ ಜನನ-ಮರಣ ಸಂಬಂಧ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೋಂದಣಿ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ (ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ನಲ್ಲಿ) ನಮೂದಿಸಿ ಅದರ ಉತ್ತಾರವನ್ನು ಮಾಹಿತಿದಾರನಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ◆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿ ನಿರಾಕರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅದು ದಂಡನಾಹಾ ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜನನ ಅಥವಾ ಮರಣ ಸಂಬಂಧ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ.

(ಎ) ವಾಸದ ಅಥವಾ ವಾಸೇತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದಲ್ಲಿ ಆ ಮನೆಯ ಯಂಜವಾನ (ಮುಖ್ಯಸ್ಥ) ಅಥವಾ ಆತನು ಸದರಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತಿ ನಿಲ್ದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆತನ ಸಮೀಕರಣ ಬಂಧು ಅಥವಾ ಮನೆಯ ಹಿರಿಯ ವಯಸ್ಸು ಮರುಷ;

- (ಬಿ) ಆಸ್ತ್ರೇ (ದವಾಖಾನೆ), ಅರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ಪ್ರಸೂತಿಗ್ರಹ (ಹೆರಿಗ್ ಆಸ್ತ್ರೇ) ನಿರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂ ಮುಂತಾದವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಾಜಾಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಆ ಸಂಬಂಧ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ;

(ಸಿ) ಜ್ಯೇಶಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದಲ್ಲಿ ಅದರ ಅಧಿಕಾರಿ;

(ಡಿ) ಭತ್ತ; ಹಾಸ್ಪೆಲ್; ಧರ್ಮಶಾಲೆ; ಭೋಜನಗ್ರಹ; ಶರೇ ಅಂಗಡಿ; ದಂಡನ ಪಾಳೆಯ;

ಡಾ. ಜಿ.ಬಿ. ಪಾಟೀಲ್

ಸದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,

ಕುಲಸಚಿವರು, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (ಪ್ರಭಾರ)

ಕರಾಕಾವ, ಮಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತಂಗುದಾಣ; ಮುಂತಾದವು ಗಳಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದಲ್ಲಿ ಅಂಥವುಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು;

- (ಇ) ನವಜಾತ ಶೀಲವಿನ ಅಥವಾ ಮೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ಥಳ ಇರುವ ಗ್ರಾಮದ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೊಳೆಸ್ ತಾಣದ ತಾಣಾಧಿಕಾರಿ;

- (ಎಫ್) ಪ್ಲಾಟೇಫ್ನೋನಲ್ಲಿ (ಅಂದರೆ 4 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುತ್ತು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು, ರಬ್ಬರ್, ಏಲಕ್ಟ್ರಿಕ್, ಸಿಂಕೋನಾ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ) ಸಂಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅದು ಅಧಿಕ್ಷ (ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್);

- (ಜಿ) ಜಲಿಸ್ತುರ್ತಿಯ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಆ ವಾಹನವನ್ನು ತನ್ನ ಸುಪರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿ ಕೊಂಡಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ; (ವಾಹನ ಎಂದರೆ ಟಾಂಗಾ, ರಿಕ್ಷ ಮುಂತಾದವರ್ಗನ್ನೂ ಗೊಂಡಂತೆ ನೆಲ, ಜಲ ಮತ್ತೆ ವಾಯು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಜಲಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ವಾಹನ);

(ಹಜ್) ಮರಣವು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ (ಎ) ಯಿಂದ

- (ಇ) ವರೆಗಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸದೆ ಬೇರೆಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಮೃತನ(ಇ) ಶವದ ಪಂಚನಾಮೆಯನ್ನು ಜರುಗಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿ;

ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

- ಜನನ ಮರಣದ ಸಂಬಂಧ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿತ ನಮೂದಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇದನ್ನು ಮೌಳಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೋಂದಣಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ (ರಿಜಿಸ್ಟ್ರ್ರಾರ್ ನಲ್ಲಿ) ನಮೂದಿಸಿ ಅದರ ಉತ್ತಾರವನ್ನು ಮಾಹಿತಿದಾರನಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಜನನ ಮರಣದ ಸಂಬಂಧ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೋಂದಣಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನುಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರದ್ದುಕ್ಕೆ ಉತ್ತಾರವನ್ನು ಮಾಹಿತಿದಾರನಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ (ಶುಲ್ಕ ಪಡೆಯದೇ) ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಹಿತಿದಾರನು ನೋಂದಣಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಸರು, ವಾಸ ಸ್ಥಳ ಬರೆದು (ಅಥವಾ ಬರೆಯಿಸಿ) ತನ್ನ ಸಹಿ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚೆರಳಿನ ಗುರುತನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು.

- ಜನನ ನೋಂದಣಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಗು ವಿನ ಹೆಸರನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದದ್ದಲ್ಲಿ, ಸದರಿ ನೋಂದಣಿಯಾದ 12 ತಿಂಗಳಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಮಗುವಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಮೌಳಿಕವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬರವಣಿಗೆ ಲ್ಲಾಗಲೀ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. 12 ತಿಂಗಳು ಗಳ ನಂತರ, ಆದರೆ 15 ವರ್ಷಗಳಾಳಗಾಗಿ, ಮಗುವಿನ ಹೆಸರನ್ನು ವಿಳಂಬ ಶುಲ್ಕ (ಲೇಟ್ ಫೀ)ದೊಂದಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಆ ಹೆಸರನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರ್ರೋನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸು

(ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮಟ್ಟೆ)

ಜನನ-ಮರಣ ನೋಂದಣಿ ...

ತ್ವಾನೆ. ಇವರುಗಳು ಜನನ ಅಥವಾ ಮರಣದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೋಂದಣಿಕಾರಿಗೆ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಯುತ್ತ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೇ ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೆನ್ನಿಂದ ದಿಗಿಸಿದಿರುವುದು; ಅಥವಾ ಸುಳ್ಳಾ ವರಾಹಿತಿಯನ್ನೆನ್ನೂ ದಿಗಿಸುವುದು; ಅಥವಾ ನೋಂದಣಿ ಮುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿದಾರನುತ್ತನ್ನು ಹೆಸರು, ವಾಸಸ್ಥಳ ಬರೆದು (ಅಥವಾ ಬರೆಯಿಸಿ) ಸಹಿ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚೆರಳಿನ ಗುರುತನ್ನು ಹಾಕಲು ತಿರಸ್ತುರಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಾವರ್ಗ.

ಜನನ ಮರಣಗಳ ಸಂಬಂಧ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಾಗೂ ಮರಣ ಕಾರಣವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಕಾರ್ಯಕ್ರಿಯಾದವರು ಬಧ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

- ಜನನಅಥವಾ ಮರಣ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಾಜಿರಿದ್ದ ಸೂಲಗಿತ್ತಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯಾವುದೇ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಪರಿಚಾರಕ(ಈ);
- ರುದ್ರ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಸ್ತೋನದ, ಅಥವಾ ಮೃತವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಶವಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲ್ಪುಕಾರಕ ಅಥವಾ ಮಾಲೀಕ ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತಿರಲು ಸ್ಥಳೀಯ

(ಮೂರನೇ ಪುಟದಿಂದ)
ಸಂಸ್ಕೇರಿಂದ (ಪಂಚಾಯತಿ, ಮರಸಭೆ ಮುಂ.)
ನಿಯುತ್ತನಾದವನು;
iii.. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಬ್ಬ ಯಾವುದೇ ಪದನಾಮ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ;

iv. ಮೃತವ್ಯಾಪ್ತಿ ತನ್ನ ಮರಣದ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ರೋಗದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆತನಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿದ್ದ ವ್ಯಾಪ್ತನ ಮೃತನ ಮರಣ ಕಾರಣದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಿಗದಿತ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಮೃತನ ಮರಣದ ಸಂಬಂಧ ಜನನ ಮರಣ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ವಾಹಿತಿ ಕೊಡಲು ಬಾಧ್ಯನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಶುಲ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ಕೊಡಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು

ಜನನ ಮರಣ ಸಂಬಂಧ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇ. ಜನನ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ 21 ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿತ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಇ. 21 ದಿನಗಳ ನಂತರ, ಆದರೆ 30 ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ವಿಳಂಬ ಶುಲ್ಕಮೊಂದಿಗೆ (ಲೇಟ್ ಫೈಲೋಂದಿಗೆ)

ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂಗ್ಲೆಸ್ 30 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದೇ ನಂತರ, ಆದರೆ ಜನನ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸಿದ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ, ಸಲ್ಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಹಶೀಲ್ದೂರ್ / ಮರಸಭೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ/ಆಯುತ್ತ ಇವರ ಪರವಾನಿಗೊಂಡಿಗೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ವರ್ಷ ಏರಿದ ನಂತರವೂ ಜನನ-ಮರಣ ನೋಂದಾಯಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮದಜ್ಞನ್ಯಾಯಿಕ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಗಳವರ (ಜೆ.ಎಂ.ಎಫ್.ಸಿಯವರ) ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಆದೇಶ ಪಡೆದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೋಂದಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನೋಂದಣಿಯಾದ ಜನನ-ಮರಣದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಥವಾ ರದ್ದಿಯಾತ್ಮಿ-ಜನನ-ಮರಣದ ನೋಂದಣಿಯಾಗುವಾಗ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿ ತಪಾಗಿ ದಾವಿಲಾದ ಬಗ್ಗೆ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಯು ತೈಪ್ಪಿಗೊಂಡಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಜನನ ಮರಣ ಸಂಬಂಧ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಲ್ಲಿ ಮೋಸ ದಿಂದ ಅಥವಾ ಅನುಚಿತವಾಗಿ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿ ದ್ವಾರ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ರುಜುವಾತು ವಾಡಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಆತನು ಆ ಮಾಹಿತಿಯ ನಮೂದನ್ನು ರಧ್ದಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿನ ಕರ್ತವ್ಯ...

ನಾಡಿದರು. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕೊಡುಗೆ ಹಾಗೂ ಸಂವಿಧಾನದ ವಿವಿಧ ಮಜಲು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯ ಗಳ ಕುರಿತು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಅಧ್ಯೇತಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಹೇಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯ ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಯಾವಕರು ಅದರಲ್ಲೂ ಕಾನೂನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಕೇವಲ ಪತ್ರಾಧಾರಿತ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ ಓದದೆ ತಾರಾನಾಥ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಕೇರ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ, ಸಾಲನ್ನು ಅಶ್ವಂತ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮಾತನಾಡಿ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಅಧ್ಯೇತಿ ಸಿಕೊಂಡಾಗ ವಾತ್ರೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆವಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಮಾದರಿಯಾದ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ಕನಾರಟಕ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದರು. ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ವಿಕಾಸ ರಚನೆದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆಧಿಕ, ಭೌಗೋಳಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಪರಿಣಾಮಾತಶ್ಯಂತ ಬಡವಕೂಡ ಸಂವಿಧಾನದತ್ವವಾದ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಬಹುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರು. ಸಂವಿಧಾನರಚನೆಗೊಂಡು 70 ವರ್ಷಗಳು ಗತಿಸಿದರು ತನ್ನಘನೆತೆ, ಗೌರವ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದ ಅವರು, ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಸಂವಿಧಾನದ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ, ಕಾರ್ಯಾಂಗ, ಶಾಸಕಾಂಗ, ಮಾಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ

ಕರ್ತವ್ಯವು ಅನೆಪೇಕ್ಷಿತ....

ತಿತಾಮಹ ಶ್ರೀ ಮೋಹನದಾಸ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ನಿಲುವಾಗಿತ್ತು ಎಂದರು. ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಪಾಲನೆಯು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಾಜ್ ವಕೀಲರು ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ, 1949ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಸೇರ್ವೆಡೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಸ್ವರ್ನಾ ಸಿಂಗ್ ಕಮೀಟಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ 1976ರಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ 42ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು10 ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಭಾಗ-4(A) ಅನುಷ್ಠೇದ 51Aಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ವೆಡೆ ವಾಡಲಾಯಿತು. ತದನಂತರ 2002ರಲ್ಲಿ

(ಒಂದನೇ ಪುಟದಿಂದ)
ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಕುಲಪತಿಗಳಾದ ಮೇಲ್. (ಡಾ.) ಪಿ. ಕೆಶ್ವರ ಭಟ್ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂವಿಧಾನವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಹಾಗೂ ಬೆಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯುವ ಜನತೆಯ ಮೇಲಿದೆ ಎಂದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ. ಏರಭದ್ರಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ವಿಜಯ ಕುಮಾರ ಪಾಟೀಲ್ ಮತ್ತಮಾರಿ, ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ.ಪದ್ಮಾ, ಅತಿಧಿಗಳು, ಆಹ್ವಾನಿತರು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉಪಸ್ಥಿತಿರಿದ್ದರು. ❖

(ಒಂದನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ 86ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು 11ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲು ಯಿತು ಎಂದರು. ಜಸ್ಟಿಸ್ ಜೆ.ಎಸ್. ವರ್ಮಾ ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕಮೀಟಿಯೊಂದನ್ನು ಸಾಫಿಸಿ ಆ ಕಮೀಟಿಯ ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಕೇಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಕಲಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ಸಿತು ಎಂದರು. ಹಾಗೇ ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳ ನಿದರ್ಶನದ ಮೇರೆಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು. ❖